

KOMPLETTERING VERKSAMHETS BIDRAG

Socialnämnden Enköpings kommun

RFSU Uppsala inkommer härmed med komplettering av vår ansökan om verksamhetsbidrag från socialnämnden i Enköpings kommun.

Specificering av verksamheter och elevgrupp

Eftersom vi i nuläget inte vet om vi kommer ha medel att genomföra projektet har vi inte bokat in vilka verksamheter vi kommer att möta. Men insatsen kommer att rikta sig till elever (och skolpersonal som möter dessa elever) i högstadiet eller gymnasiet, en grupp som RFSU Uppsala har mångårig erfarenhet av att möta. RFSU Uppsala har bedrivit sexualupplysningspass på högstadie- och gymnasieskolor i Uppsala län sedan 2005 och träffar årligen över 2000 ungdomar på skolor i länet. Vi har därmed god erfarenhet av att marknadsföra sexualupplysningspass till skolor och har redan ett etablerat kontaktnät. I Enköpings kommun har vi exempelvis besökt följande skolor de senaste tre åren: Westerlundska gymnasiet, Bergvretenskolan, Enöglaskolan och Korsängsskolan. En riktad marknadsföring mot skolor i Enköpings kommun skulle med största sannolikhet leda till ett ännu större intresse.

När vi besökt skolor i Enköpings kommun tidigare har vi erbjudit skolor vad vi kallar "baspass", där eleverna får grundläggande information om sexualitet, kropp, sexuellt överförbara infektioner, relationer, hbtqi och samtycke. Även om samtycke ingår i dessa pass ges inte möjlighet till fördjupning eftersom många ämnen ska tas upp på två timmar. Passen som vi planerar inom ramen för denna nya verksamhet skulle ge utrymme för fördjupning och mer kunskap om samtycke och ömsesidighet.

Förankringen i skolorna

När vi kontakter skolor för att erbjuda insatsen kommer vi i första hand höra av oss till personal inom elevhälsan samt rektorer, som generellt ansvarar för skolans arbete med sexualitet, samtycke och relationer samt värdegrundsarbetet. Detta ger skolan möjlighet att integrera denna insats i det redan pågående arbetet. När det gäller de skolor som vi besökt sen tidigare så har vi etablerade kontaktpersoner att höra av oss till.

Vidare kommer vi i första hand att försöka boka in utbildning av personal och elever på samma skolor, så att både personal och elever får utbildning. Detta möjliggör att personalen tar vid arbetet efter att vi träffat eleverna, och skapar en ökad kontinuitet. Ifall detta inte är möjligt kommer vi ändå säkerställa att personalen får tips på metodmaterial att använda för att fortsätta arbetet med sexualitet, samtycke och relationer.

Inför alla pass har vi alltid kontakt med skolpersonal för att få information om klassen, exempelvis om det är någon elev som har särskilda behov eller om det finns någon särskild grupp dynamik som

är viktig att känna till. Vidare erbjuder vi alltid lärare eller annan personal att delta på elevpassen, och att ha samtal med utbildarna efter passen för att diskutera hur det gick och möjligheter att fortsätta arbetet. Utöver detta återkopplar vi alltid till skolan ifall något skett på passen som vi anser att de behöver arbeta vidare med, exempelvis om det finns en kränkande jargong i gruppen eller om vi noterat några särskilda kunskapsluckor hos eleverna. Vi rekommenderar alltid skolorna att se denna insats som bara en del av arbetet med sexualitet, samtycke och relationer, i enlighet med hur Skolverket rekommenderar både enskilda insatser och ämnesintegrerad undervisning ([Skolverket 2025](#)).

Upplägget för planerad verksamhet/utbildning

Passen för elever kommer utgå från RFSU:s material [“Vill du?”](#) som är utvecklat för elever på högstadiet och gymnasiet. Materialet består av korta filmer och diskussioner som syftar till att lyfta frågor om samtycke, ömsesidighet, kommunikation, gränser och hur man kan ingripa om man bevittnar sexuella övergrepp. “Vill du?”-materialet går att använda på flera sätt, antingen djupdyker man in i en film per lektion eller så diskuterar man flera filmer under en lektion. I vårt upplägg använder vi oss av flera av filmerna för att diskutera samtycke och kommunikation i flera olika sammanhang under samma pass. Passen sker i halvklass, med max 15 elever per grupp, för att skapa en tryggare miljö att diskutera och möjliggöra interaktiva övningar (såsom gruppdiskussioner, värderingsövningar, etc). Varje pass är två timmar, inklusive paus. Passen kommer att vara kostnadsfria för skolan.

Utbildningarna för personal utgår från ett utbildningsupplägg som RFSU Uppsala, tillsammans med RFSU:s övriga lokalkanslier och förbundskansli, har arbetat fram de senaste två åren. Under 2025 har upplägget testats på skolor i hela landet, och därefter uppdaterats. I utbildningen ingår en förberedande webbkurs, där personalen får lära sig om sexualundervisningens grunder, och sedan en fördjupande modul (där utbildningen sker på plats). Inom denna verksamhet kommer personalen få gå modulen [“Snacka samtycke och samspel”](#). Utbildningen kommer vara kostnadsfri för skolan. I utbildningen ingår bl.a. praktiska övningar för klassrummet, stöd i att prata om samtycke bortom (enbart) juridiken samt verktyg för att lyfta relationer, känslor och respektfullt samspel. Därmed har utbildningen på samma sätt som passen för eleverna ett främjande perspektiv, där fokus ligger på att främja goda och frivilliga relationer. Detta är i linje med den nya socialtjänstlagen (2025:400), med dess fokus på förebyggande och främjande arbete för att bl.a. motverka våld och främja jämställdhet.